

Lesmap voor de leerkracht
5e en 6e leerjaar Lager Onderwijs

De Rechten van het Kind

Mondiale Vorming Plan België

Plan

Woord vooraf

Beste leerkracht,

Fijn dat je interesse hebt in de werking en projecten van Plan België. Wij hopen dat dit lespakket je op weg kan helpen om het thema kinderrechten en het leven van kinderen in het Zuiden in jouw klas te bespreken. Aan de hand van dit lespakket, werk je samen met ons aan de bewustmaking van de kinderen uit het 5e en 6e leerjaar in België.

Het lespakket Kinderrechten voor de 3e graad lager onderwijs bestaat uit een wereldkrant voor de leerlingen en een lesmap voor de leerkracht.

Via actieve opdrachten en rollenspelen, worden de leerlingen gestimuleerd om na te denken over verschillende problematieken rond het recht op leven, ontwikkeling, bescherming en participatie. Naast dit lespakket biedt Plan België ook lespakketten rond andere thema's aan, telkens voor 1e, 2e en 3e graad van het lager onderwijs. Je kan ook elk jaar deelnemen aan onze scholenacties.

Aarzel zeker niet om eens een kijkje te nemen op onze website. Vergeet je ons niet te vertellen wat je van onze lespakketten vindt?

We wensen je veel plezier in je klas!

Plan België
Team Mondiale Vorming
www.planbelgie.be

Wie zijn Lou & Lena?

Lou en Lena zijn de sympathieke tweeling van Plan België. Ze begeleiden de leerlingen tijdens hun ontdekkingsstocht naar de kinderrechten in het Zuiden. Net als alle kinderen zijn ook Lou en Lena erg nieuwsgierig. Ze stellen vragen en willen hun mening geven. Lou en Lena zijn de ideale gidsen om de leerlingen te begeleiden op hun reis naar de andere kant van de aardbol!

Inhoudstafel

• Woord vooraf	p. 2
• Info vooraf	p. 3
Plan België	p. 3
Mondiale Vorming	p. 4
Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)	p. 5-6
• Didactische info	p. 7
Hoe werken met het lespakket?	p. 7
Introductiefiche: het Verdrag	p. 8-9
Lesfiche 1: recht op leven (Cambodja)	p. 10-11
Lesfiche 2: recht op ontwikkeling (Burkina Faso)	p. 12-13
Lesfiche 3: recht op bescherming (Togo)	p. 14-15
Lesfiche 4: recht op participatie (El Salvador)	p. 16-17
Aanvullende fiche: het rollenspel	p. 18
• Bijlagen	p. 19-23

Info vooraf

Plan België

Plan België is een onafhankelijke ngo die werd opgericht in 1983. Plan België maakt deel uit van de internationale Plan-koepel, een kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die bestaat sinds 1937. De missie van Plan is het verbeteren van de levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden en een universele toepassing van de rechten van het kind.

In meer dan 60 landen, zowel in het Noorden als in het Zuiden, werkt Plan op 3 niveaus om een structurele mentaliteitsverandering te bereiken:

- sensibilisatie en mobilisatie van de bevolking waaronder ook kinderen;
- samenwerken met organisaties en allianties die actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en de optimalisering van de kinderrechten;
- beleidsbeïnvloeding.

Plan België is door de Belgische overheid officieel erkend als ngo in de sector ontwikkelingssamenwerking.

Plan België en kinderrechten

In ontwikkelingslanden is meer dan de helft van de bevolking jonger dan 18 jaar. Het is geweten dat kinderen de grootste slachtoffers zijn van armoede. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ze het heft in eigen handen nemen? Door de toepassing van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Dit Verdrag vormt de basis voor alle projecten van Plan, zowel in België als in het Zuiden. Het betreft een actieve aanpak die uitgaat van een rechtenbenadering waar kinderen een belangrijke rol spelen, en niet van een behoeftebenadering. Plan werkt namelijk niet alleen voor kinderen, maar ook en vooral met kinderen: zo zijn kinderen volwaardige gesprekspartners in de keuze, planning en uitvoering van de projecten.

Op basis van het Verdrag, onderscheiden we vier categorieën van rechten:

1. Recht op (over)leven impliceert de rechten voor een menswaardig leven (onderdak, voeding, toegang tot medische zorgen...).

Als onafhankelijke ngo ontwikkelt Plan België projecten in nauwe samenwerking met haar partnerlanden namelijk West-Afrika (Benin, Burkina Faso, Togo), de Mekong-omgeving (Cambodja, Vietnam), Centraal-Amerika (Honduras, El Salvador) en in het Andesgebied (Ecuador). Deze projecten concentreren zich op drie thema's: toegang tot kwaliteitsvol onderwijs, seksuele en reproductieve gezondheidszorg voor jongeren en bescherming van kwetsbare kinderen.

Als lid van de internationale Plan-koepel, financiert Plan België ook projecten dankzij de steun van Plan Ouders. Dankzij hen kunnen meer dan 38 000 Plan Kinderen en hun gemeenschap een toekomst opbouwen. Andere Belgische donateurs zoals de overheid, bedrijven en organisaties dragen ook hun steentje bij om de projecten te kunnen realiseren.

2. Recht op ontwikkeling houdt in dat een kind zich ten volle moet kunnen ontplooiën (onderwijs, vrije tijd, toegang tot informatie, vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst...).

3. Recht op bescherming behoedt minderjarigen tegen misbruik, verwaarlozing en alle vormen van uitbuiting (gewapende conflicten, kinderarbeid, verslavingen, prostitutie...).

4. Recht op participatie houdt in dat kinderen voorbereid worden om een actieve en verantwoordelijke rol op te nemen in hun gemeenschap en hun land (vrije meningsuiting, deelname aan sociale activiteiten, deelname aan concrete projecten voor de gemeenschap...).

Plan België ijvert dagelijks voor deze rechten. Dit gaat een stap verder dan enkel armoedebestrijding. Alle kinderen wereldwijd moeten dezelfde kansen krijgen, simpelweg omdat ze daar recht op hebben.

Mondiale Vorming

Mondiale Vorming bij Plan België houdt een combinatie in van kinderrechten-educatie en ontwikkelingseducatie. We willen hiermee drie prioritaire doelstellingen bereiken bij kinderen en jongeren in België:

1. hen **informer**en over de rechten van het kind en het verband met de levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
2. hen op een interactieve manier **bewustmaken** over het belang van kinderrechten in de wereld en het inpassen van solidaire waarden in hun eigen gedrag en attitudes;
3. hen **mobiliseren** om in hun eigen omgeving de rechten van het kind uit te dragen en zich te engageren in solidaire acties voor kinderen in het Zuiden.

In het realiseren van de doelstellingen vertrekt Mondiale Vorming bij Plan België vanuit 6 fundamentele uitgangspunten:

1. kinderrechten als focus;
2. link met de concrete levensomstandigheden van kinderen in het Zuiden;
3. participatie van kinderen en jongeren;
4. veranderingen op lange termijn teweegbrengen;
5. kinderen en jongeren leren van elkaar;
6. aandacht voor positieve, correcte en genuanceerde beeldvorming.

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)

Wat is het IVRK?

Het IVRK is een tekst die wereldwijd het meest erkend is: meer bepaald 192 landen hebben het Verdrag op 20 november 1989 geratificeerd. Dit was het moment waarop het geaccepteerd werd door de Verenigde Naties. Dat betekent dat het Verdrag kracht van wet heeft, maar het wordt nog vaak beschouwd als een gewone verklaring, een morele code, zonder dwingende juridische waarde.

Nochtans is het dankzij het Verdrag dat vele landen hun nationale wetgeving aangepast hebben, vooral in het kader van onderwijs, werk, discriminatie en kinderprostitutie.

Het IVRK is een ambitieus document dat de verplichtingen die de staten hebben ten opzichte van kinderen, definieert. Dit vanaf hun geboorte tot hun meerderjarigheid. Het Verdrag telt 54 artikels die ingedeeld zijn in 3 delen: het eerste deel behandelt alle rechten van het kind (art. 1-41), het tweede deel herneemt de realisatie van het Verdrag (art. 42-45) en het derde deel gaat over de implementatie van het Verdrag (art. 46-54).

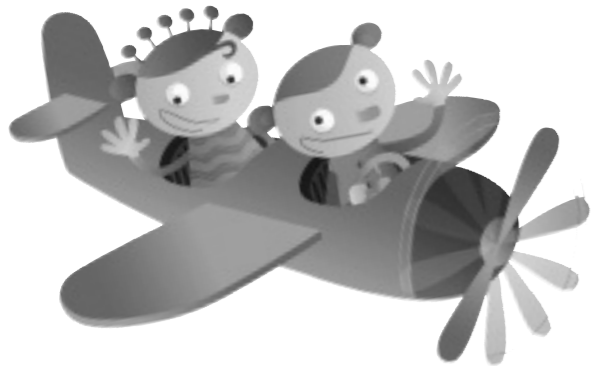
Om de 5 jaar moet België, net als alle andere landen die het Verdrag ondertekend hebben, een rapport over de situatie van de kinderrechten binnen hun land overbrengen aan het Comité van de Rechten van het Kind in Genève. Dit Comité heeft als taak om toe te zien of het Verdrag wereldwijd gerespecteerd wordt en om de richtlijnen te interpreteren. Het Comité geeft de verschillende landen aanbevelingen om bepaalde punten te verbeteren.

Het IVRK volgt de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens op (1948) en de Verklaring van de Rechten van het Kind (1959). Het is gebaseerd op verschillende sleutelprincipes: non-discriminatie (alle rechten zijn van toepassing op alle kinderen zonder uitzondering), bijzondere aandacht voor het kind (welzijn van het kind is de prioriteit in

alle beslissingen die hen aangaan), het levensbehoud en de ontwikkeling van het kind en het rekening houden met hun mening.

In bijlage vind je een duidelijk overzicht van de artikels uit het Verdrag. Zo kan je de rechten gemakkelijk terugvinden. De volledige versie van het IVRK kan je downloaden op onze site: www.planbelgie.be.

Waarom onze leerlingen iets bijbrengen rond kinderrechten?

Vandaag de dag is het Verdrag inzake de Rechten van het Kind nog steeds vrij onbekend en wordt het nog vaak verkeerd geïnterpreteerd. Door kinderen in contact te brengen met hun rechten, voelen ze zich hier meer bij betrokken. We overstijgen hierbij de dikwijls gehoorde discussie dat er tegenover rechten ook plichten bestaan.

Het IVRK kan in de klas een uitstekend kader vormen om na te denken over respect voor zichzelf en voor anderen, universele gelijkwaardigheid, verschillende ideeën over kinderrechten, preventie tegen geweld, bewustwording van onaanvaardbare situaties waarin sommige kinderen leven door het niet-respecteren van hun rechten... enz.

Plan België is van mening dat vorming rond de rechten van kinderen van groot belang is. Dit kan transversaal en multidisciplinair zijn gedurende de schoolloopbaan van de leerlingen.

1/ DE ENIGE LANDEN DIE HET IVRK NIET GERATIFICEERD HEBBEN, ZIJN SOMALIË, DIE GEEN POLITIEKE EN JURIDISCHE INSTELLINGEN BEZIT DIE DIT TOESTAAN, EN DE VERENIGDE STATEN, DIE VAN MENING ZIJN DAT DE RICHTLIJNEN VAN HET VERDRAG NIET STROKEN MET DE PRINCIPES VAN HET OUDERLIJKE GEZAG EN OMWILLE VAN HUN SOEVEREINITEIT (BIJVOORBEELD DAT EEN MINDERJARIGE NIET VEROORDEELD MAG WORDEN TOT DE DOODSTRAF).

2/ TOT 18 JAAR IN BELGIË. IN LANDEN WAAR MEERDERJARIGHEID EERDER WORDT TOEGEKEND, IS DIT VROEGER.

Links en nuttige informatie

WEBSITES:

www.plan-ed.org
(educatieve website, een initiatief van Plan UK)

www.samsam.net
(educatieve website voor kinderen)

www.2015ikloopmee.be
(educatieve website voor kinderen rond millenniumdoelstellingen)

www.kinderrechtswinkel.be

KINDERBOEKEN:

- "Jouw goed recht" - Christa Carbo, Uitgeverij Ploegsma (1999). Boek over kinderen en hun rechten.
- "Op de bres voor kinderrechten" - UNICEF, Uitgeverij Bakermat. Boek over kinderrechten met praktische informatie en verhalen.
- "Het recht van de banaan is krom" - Billiet Daniel (samenstelling), Uitgeverij Bakermat (1998). 12 verhalen over kinderrechten.

Didactische info

Hoe werken met dit lespakket?

Algemene doelstellingen

Na het werken met het lespakket 'kinderrechten':

- hebben de leerlingen een concreter beeld over het leven van kinderen in ontwikkelingslanden;
- weten de leerlingen dat alle kinderen wereldwijd dezelfde rechten hebben en kunnen ze enkele van deze rechten opnoemen;
- zijn de leerlingen zich bewust van de gelijkenissen en verschillen tussen kinderen in België en kinderen uit het Zuiden;
- voelen de leerlingen zich verbonden met deze kinderen en hebben ze begrip voor de problemen die er zijn;
- zijn de leerlingen meer gemotiveerd om zich voor een solidaire actie in te zetten.

Deze doelstellingen sluiten perfect aan bij de eindtermen 'Wereldoriëntatie' rond volgende thema's:

- de verdeling van welvaart in de wereld;
- de fundamentele Rechten van het Kind;
- de werking van internationale organisaties;
- het dagelijkse leven in andere landen.

Het lespakket « Kinderrechten » voor de 3e graad Lager Onderwijs

Het lespakket 'Kinderrechten' voor de 3e graad bestaat uit een wereldkrant voor elke leerling en een lesmap voor de leerkracht. De wereldkrant voor de leerlingen is onderverdeeld in vier stappen die overeenkomen met de vier rechtengroepen: het recht op leven, ontwikkeling, bescherming en participatie. In het eerste deel leren de leerlingen via

spelletjes, getuigenissen en actieve opdrachten iets bij over verschillende problematieken rond de rechten van kinderen in het Zuiden. De kennis die ze via de opdrachten opdoen, moeten ze dan toepassen in het meer actieve tweede deel.

« Bijeenkomsten » rond de rechten van kinderen wereldwijd

Na elk eerste deel leggen de leerlingen een kleine test af om na te gaan wat ze geleerd hebben. Wanneer de test geslaagd is, winnen ze een symbolisch vliegtuigticket waarmee ze naar een land in het Zuiden kunnen reizen. Hier wordt telkens een bijeenkomst georganiseerd rond kinderrechten. De bijeenkomst bestaat uit een rollenspel: het naspelen van een verhaal gevolgd door een participatief debat rond een specifiek thema. Elke leerling kruipt in de rol van een personage uit het Zuiden en neemt zo al spelenderwijs een ander gezichtspunt in.

De lesfiches

In deze lesmap vind je vier lesfiches terug die je kunnen helpen bij het begeleiden van de activiteiten in de wereldkrant voor de leerlingen. Op elke lesfiche worden volgende onderdelen weergegeven:

- praktische informatie (leerdoelen, tijdsduur van de activiteit, materiaal en voorbereiding);
- achtergrondinformatie bij het thema;
- didactische info bij het verloop van de activiteit.

Naast de lesfiches vind je een introductiefiche over het Verdrag van de Rechten van het Kind en een aanvullende fiche over het begeleiden van een rollenspel terug.

Het Verdrag

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen zijn zich bewust van het belang van kinderrechten.
- De leerlingen weten wat het internationale Verdrag van de Rechten van het Kind is en kennen de belangrijkste rechten.

Tijdsduur: 50 à 60 minuten

Materiaal en voorbereiding:

- Tijdschriften, kranten, scharen en lijm, papier
- Kopies van het Verdrag (zie bijlage pagina 19)

Verloop van de activiteit

Leg de leerlingen uit dat ze in hun wereldkrant de rechten van kinderen in verschillende landen in het Zuiden zullen ontdekken. Eerst moeten ze iets bijleren over het Kinderrechtenverdrag in het algemeen. Daarna zullen ze de vier rechtengroepen ontdekken: het recht op leven, ontwikkeling, bescherming en participatie. Aan het einde van de vier onderdelen worden ze uitgenodigd in een land (Cambodja, Burkina Faso, Togo en El Salvador) om deel te nemen aan een bijeenkomst over kinderrechten via een rollenspel.

Foto's herkennen

1. Recht op voedsel
2. Recht op onderwijs
3. Recht op participatie of een eigen mening
4. Recht op spel
5. Recht op gezondheid
6. Recht op leven.

Wat zijn jouw rechten ?

Recht op vrije meningsuiting: in de rechtengroep participatie / Recht om te spelen: in de rechtengroep ontwikkeling / Recht op gezondheid: in de rechtengroep (over)leven / Recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid: in de rechtengroep bescherming.

Waarvoor dient het Kinderrechtenverdrag?

Discussieer met de hele klas waarom het Verdrag belangrijk is voor kinderen wereldwijd: in theorie hebben alle kinderen dezelfde rechten en het Verdrag zorgt ervoor dat deze gerespecteerd worden. De levensomstandigheden van kinderen zijn wereldwijd verschillend... beïnvloedt dat hun rechten? Zoek aan de hand van het voorbeeld van kinderarbeid in welke mate de rechten van kinderen wel of niet gerespecteerd worden.

En nu is het aan jou!

Laat de leerlingen per twee werken en geef elk groepje een kopie van het Verdrag (zie bijlage pagina 19). Het is de bedoeling dat ze enkele artikels opzoeken.

Antwoorden: 1. alle kinderen hebben dezelfde rechten, ongeacht hun nationaliteit, taal, afkomst, enz. (non-discriminatie) / 2. Artikels n°19, 20, 22, 27, 30, 32 tot 38 et 41 (2 uit deze lijst mogelijk) / 3. Ja, artikel n°16 / 4. Ja, artikel n°22.

Rechten en plichten

Laat de kinderen nadenken over rechten en plichten. Het principe van wederkerigheid van rechten betekent dat we ook plichten hebben ten opzichte van anderen (voorbeeld: ik respecteer de ander terwijl ik mijn mening geef). Zoek met de leerlingen naar een definitie voor de begrippen 'recht' en 'plicht'.

Maak een affiche

Laat de leerlingen in groepjes een affiche maken over een recht naar keuze. Onderaan schrijven ze telkens welke plicht erbij hoort.

Recht op leven

ZIE WERELDKRANT PAGINA 4 TOT 6.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen denken na over de problemen gelinkt aan het recht op leven.
- De leerlingen spelen de rol van een kind in het Zuiden en geven hun mening met respect voor anderen.

Tijdsduur:

1 à 2 lessen + 30 minuten voor de bijeenkomst

Materiaal en voorbereiding:

- Rollenkaarten (zie bijlage pagina 20)

Achtergrondinfo

Volgens de laatste studies van UNICEF (The state of the world's children, 2008), is het totale aantal kinderen ter wereld dat sterft voor het vijfde levensjaar gedaald tot 10 miljoen. Toch maken de verschillende landen nog onvoldoende vooruitgang, vooral in Afrika. Om het recht op leven voor alle kinderen, vooral de jongsten, te garanderen, moet het accent vooral gelegd worden op interventies op gemeenschapsniveau die (perinatale) gezondheidszorg, watervoorziening, voeding, onderwijs en verbeteren. Een problematiek die hierbij niet vergeten mag worden, is geboorteregistratie, die ervoor zorgt dat elk kind officieel bestaat en recht heeft op verzorging.

Het gevecht voor het recht op leven is nog belangrijker voor meisjes omdat zij vaker slachtoffer worden van selectieve abortus en het gebrek aan verzorging in die gebieden waar men bij de geboorte een jongen verkiest boven een meisje omwille van culturele of economische redenen. Een recent rapport van Plan (Because I'm a Girl, The state of the world's girls 2007; beschikbaar op onze website www.planbelgie.be) toont dat er momenteel 100 miljoen meisjes wereldwijd op deze manier 'vermist' zijn.

Verloop van de activiteit

Wat heeft een kind nodig om te leven?

Laat de leerlingen per twee 5 dingen opschrijven die absoluut noodzakelijk zijn om te overleven, in volgorde van belangrijkheid. Vergelijk vervolgens de antwoorden tussen de verschillende groepjes en discussieer erover met de leerlingen. Welke antwoorden zijn gemeenschappelijk? Welke antwoorden komen het meest voor?

Een geboorte... goed of slecht nieuws?

In sommige landen in het Zuiden hangt dit af van het geslacht van het kind: de families verkiezen een jongen boven een meisje omdat het meer voordelen heeft. Deze discriminatie kan soms zo ver gaan dat men overgaat tot selectieve abortus of foeticide.

100 miljoen meisjes verdwenen

Lees samen met de leerlingen de tekst over de redenen van foeticide bij meisjes. De ouders moeten een bruidsschat betalen wanneer hun dochter trouwt en na haar huwelijk gaat ze bij de familie van haar echtgenoot wonen. Het zijn meestal dus niet de dochters die zorgen voor hun ouders wanneer ze oud zijn, maar de zonen. Om die redenen wordt er wel eens gezegd dat wie een dochter heeft, water geeft aan de plant van de buurman...

En nu is het aan jou!

Zeg de leerlingen dat ze de advocaten van meisjes wereldwijd zijn en dat ze argumenten moeten bedenken om de stellingen in hun wereldkrant te weerleggen. Telkens moeten ze zich baseren op een kinderrecht. Mogelijke rechten die ze kunnen gebruiken: 1. Recht op leven en recht op non-discriminatie (of de gelijkheid tussen jongens en meisjes) / 2. Recht op voeding, gezondheidszorg en non-discriminatie / 3. Recht op onderwijs en non-discriminatie.

Bestaan is ook recht hebben op een naam!

Lees de tekst en brainstorm samen over de problemen die kinderen kunnen tegenkomen wanneer ze geen geboortebewijs hebben. Bijvoorbeeld: als ze officieel niet bestaan, kunnen ze zich niet inschrijven op school, krijgen ze geen toegang tot gezondheidszorg of een wettelijk arbeidscontract, mogen ze niet stemmen, enz. Het grootste probleem is dat ze hun leeftijd niet kunnen bewijzen en dus sneller slachtoffer worden van uitbuiting en misbruik.

Eten en in goede gezondheid blijven

Oplossingen: fout/ juist/ juist/ fout (men verzorgt minder snel meisjes dan jongens).

Wanted!

Een raadsel om op te lossen samen met de leerlingen: ze moeten de naam van de ziekte raden die wereldwijd het meest voorkomt... malaria. Overgebracht door een mug, is deze ziekte in bijna alle tropische gebieden aanwezig in Afrika, Latijns-Amerika en Zuid-Oost-Azië. Je kan samen met de leerlingen informatie over deze ziekte opzoeken: wat zijn de symptomen?, is ze dodelijk?, hoe kan men zich ertegen beschermen?...

Oplossing van de test

1. Geboortebewijs / 2. Jongens/ 3. Malaria / 4. Vitamine A / 5. Ze worden minder gevoed, minder verzorgd of men doodt ze voor de geboorte.

Door een geslaagde test krijgen de leerlingen hun symbolisch vliegtuigticket naar Cambodja, waar hen de eerste bijeenkomst over kinderrechten wacht.

Bijeenkomst n°1: Het recht op leven in Cambodja

Lees samen met de leerlingen het thema van de bijeenkomst op pagina 6 in hun wereldkrant. De vraag die wordt gesteld is: « Zal Kira verzorgd worden ? » (Zullen de ouders beslissen om hun zieke dochter te laten verzorgen?).

Verdeel de verschillende rollen in het verhaal onder de leerlingen en vorm groepjes van 1 tot 4 leerlingen. Zorg ervoor dat alle rollen vertegenwoordigd zijn.

Voor de voorbereiding en de begeleiding van de bijeenkomst, kan je de aanvullende fiche rond het begeleiden van een rollenspel raadplegen op pagina 18. De rollenkaarten vind je in bijlage op pagina 20.

Na afronding van het rollenspel kan je de leerlingen vragen om onderaan op pagina 6 van hun wereldkrant in enkele woorden op te schrijven wat ze vinden van het resultaat van de bijeenkomst.

Recht op ontwikkeling

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen denken na over de problemen gelinkt aan het recht op ontwikkeling.
- De leerlingen spelen de rol van een kind in het Zuiden en geven hun mening met respect voor anderen.

Tijdsduur: 1 à 2 uren + 30 minuten voor de bijeenkomst.

Materiaal en voorbereiding:

- Tijdschriften, kranten, scharen en lijm, grote papieren...
- Rollenkaarten (zie bijlage pagina 21)

Achtergrondinfo bij het thema

Volgens het laatste rapport van de UNESCO (The Education for All Global Monitoring Report 2008) vermindert het aantal ongeletterde leerlingen in het basisonderwijs. In 2005 waren dit er 72 miljoen. Toch blijven er ongelijkheden tussen de geslachten bestaan: ongeveer 60% van de ongeletterden zijn meisjes. Aangezien in veel culturen meisjes traditioneel voorbestemd zijn om zich met het huishouden bezig te houden, is het niet zeldzaam dat onderwijs voor meisjes moet onderdoen voor onderwijs voor jongens.

In veel ontwikkelingslanden zijn er weinig opvangvoorzieningen voor kleine kinderen. De kleinste kinderen blijven vaak onder de hoede van hun oudere zus, waardoor zij niet naar

school kan gaan. Om dit fenomeen te bestrijden, investeert Plan in geïntegreerde projecten: door kinderdagverblijven en kleuterscholen te openen, worden ook de allerjongsten voorbereid op onderwijs terwijl hun oudere zussen tijd hebben om naar school te kunnen gaan.

Verloop van de activiteit

Een gezonde geest in een gezond lichaam

Reflecteer met de klasgroep over de betekenis van « ontwikkeling »: dit heeft zowel met ons lichaam als met onze geest te maken. Vraag de leerlingen om een concreet voorbeeld te zoeken van een activiteit die het lichaam ontwikkelt en een activiteit die de geest ontwikkelt.

Waarom gaan miljoenen kinderen niet naar school?

Voor het lezen van de tekst kan je de leerlingen vragen naar de redenen die kinderen verhinderen om naar school te gaan. Nadien kan je nagaan of er in de tekst nog andere redenen vermeld werden. Waarom is school belangrijk? Veel kinderen slagen er niet in om basisonderwijs te volgen. Daarom is het ook één van de acht Millenniumdoelstellingen, te bereiken tegen 2015 (zie: www.detijdloopt.be).

Een kindvriendelijke school

Als de leerlingen een school mochten oprichten die alle rechten van kinderen respecteert, wat zouden ze dan bedenken? De leerlingen kunnen zich hiervoor baseren op de problemen die

beschreven werden in de bovenstaande tekst en deze problemen ombuigen naar oplossingen.

Bestaat het recht op spel en vrije tijd overal?

Lees samen de tekst en vraag naar reacties bij de leerlingen. Is spelen wel nuttig voor een kind? Vraag hen om te zoeken naar de rechten die in deze tekst niet gerespecteerd worden (recht op spel, vrije tijd en ontspanning). Welke rechten worden specifiek voor meisjes geschonden (idem + recht op gelijkheid)?

Mijn hobby's

Laat de leerlingen een affiche maken met hun hobby's. Vraag hen om op te schrijven op welke momenten van de dag ze vrij zijn. Elke leerling stelt zijn of haar affiche voor aan de klas.

Oplossing van de test

1. Juist / 2. Juist / 3. Fout / 4. Juist / 5. Fout, het is een recht / 6. Juist / 7. Fout / 8. Juist.

Door een geslaagde test krijgen de leerlingen hun symbolisch vliegtuigticket naar Burkina Faso, waar hen de tweede bijeenkomst over kinderrechten wacht.

Bijeenkomst n°2: Het recht op ontwikkeling in Burkina Faso

Lees samen met de leerlingen het thema van de bijeenkomst op pagina 9 in hun wereldkrant. De vraag die wordt gesteld is: « Zal Amina naar school kunnen gaan ? » (Zal de vader zijn dochter de toestemming geven om naar school te gaan ?).

Verdeel de verschillende rollen in het verhaal onder de leerlingen en vorm groepjes van 1 tot 4 leerlingen. Zorg ervoor dat alle rollen vertegenwoordigd zijn.

Voor de voorbereiding en de begeleiding van de bijeenkomst, kan je de aanvullende fiche rond het begeleiden van een rollenspel raadplegen op pagina 18. De rollenkaarten vind je in bijlage op pagina 21.

Na afronding van het rollenspel kan je de leerlingen vragen om onderaan op pagina 9 van hun wereldkrant in enkele woorden op te schrijven wat ze vinden van het resultaat van de bijeenkomst.

Recht op bescherming

ZIE WERELDKRANT PAGINA 10 TOT 12.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen denken na over de problemen gelinkt aan het recht op bescherming.
- De leerlingen spelen de rol van een kind in het Zuiden en geven hun mening met respect voor anderen.

Tijdsduur:

1 à 2 uren + 30 minuten voor de bijeenkomst

Materiaal en voorbereiding:

- De vereenvoudigde versie van het Verdrag (bijlage pagina 19)
- Tijdschriften, kranten, scharen en lijm, papieren...
- Rollenkaarten (zie bijlage pagina 22)

Achtergrondinfo

Kinderen hebben in het bijzonder recht op bescherming omdat ze onder de verantwoordelijkheid van hun ouders leven totdat ze meerderjarig zijn. Maar ook omdat ze de eerste slachtoffers zijn van oorlog, uitbuiting en armoede. Kinderhandel, een fenomeen dat vooral in West-Afrika (zoals Togo) voorkomt, is daar een triest voorbeeld van. De Verenigde Naties schatten dat er jaarlijks ongeveer 1,2 miljoen kinderen in een vorm van kinderhandel betrokken zijn. Kinderhandel is een criminele daad die bestaat uit het recruterende van minderjarigen om hen onder dwang uit te buiten.

Volgens UNICEF is armoede de grootste oorzaak van het probleem. De gewoonte om kinderen tewerk te stellen als huishoudhulpjes wordt meer en meer een georganiseerde handel. Kinderhandel treft meer meisjes (als huishoudsters of marktvrouw) dan jongens (vooral binnen de landbouw). Onder valse beloften van geld of onderwijs gerekruteerd, belanden deze kinderen in erbarmelijke omstandigheden en worden ze vaak slachtoffer van fysieke, seksuele of psychische mishandeling.

Verloop van de activiteit

Bescherming....voor wie?

Het Verdrag beschermt ook specifiek kwetsbare kinderen: in welke situaties hebben kinderen nood aan bescherming? Maak samen een lijst op en kijk of deze situaties terug te vinden zijn in het Verdrag (kinderen zonder familie, vluchtelingen, kinderen met een handicap, zieke of gewonde kinderen, straatkinderen, slachtoffers van kindermisbruik, kinderen die lijden onder oorlog, armoede, kinderarbeid...).

Schrijf een gedicht

Laat de kinderen een gedicht schrijven, vertrekkende van een foto of een illustratie die hen doet denken aan het recht op bescherming.

Een verhaal over kinderhandel

Lees het vervolghet verhaal over kinderhandel. Leg uit dat dit verhaal een vicieuze cirkel kan worden. Hoe denken de leerlingen deze negatieve spiraal te kunnen doorbreken? Verdeel de klas in kleine groepjes en vraag elk groepje om een stripverhaal te tekenen over een kind dat slachtoffer wordt van kinderhandel. Vraag hen om een positief einde te bedenken en hun verhaal voor te stellen aan de rest van de klas.

Getuigenis van Kéméyao

Laat de leerlingen de getuigenis van Kéméyao lezen en het vervolg bedenken op het verhaal. Het komt vaak voor dat meisjes van 10 à 12 jaar tewerkgesteld worden als huishoudster bij een rijkere familie.

Oplossing van de test

(deze test leent er zich toe het spel 'galgje' te spelen op het schoolbord)
1. Uitbuiting / 2. Geweld / 3. Oorlog / 4. Handel / 5. Handelaar.

Door een geslaagde test krijgen de leerlingen hun symbolisch vliegtuigticket naar Togo, waar hen de derde bijeenkomst over kinderrechten wacht.

Bijeenkomst n°3:

Het recht op bescherming in Togo

Lees samen met de leerlingen het thema van de bijeenkomst op pagina 12 in hun wereldkrant. De vraag die wordt gesteld is: « Zal Kossi in de stad gaan werken? » (Zullen de ouders hun zoon verplichten om in de stad geld te gaan verdienen?).

Verdeel de verschillende rollen in het verhaal onder de leerlingen en vorm groepjes van 1 tot 4 leerlingen. Zorg ervoor dat alle rollen vertegenwoordigd zijn.

Voor de voorbereiding en de begeleiding van de bijeenkomst, kan je de aanvullende fiche rond het begeleiden van een rollenspel raadplegen op pagina 18. De rollenkaarten vind je in bijlage op pagina 22.

Na afronding van het rollenspel kan je de leerlingen vragen om omdraaan op pagina 12 van hun wereldkrant in enkele woorden op te schrijven wat ze vinden van het resultaat van de bijeenkomst.

Recht op participatie

ZIE WERELDKRANT PAGINA 13 TOT 15.

Didactische info

Leerdoelen:

- De leerlingen denken na over de problemen gelinkt aan het recht op participatie.
- De leerlingen spelen de rol van een kind in het Zuiden en geven hun mening met respect voor anderen.

Tijdsduur:

1 à 2 lesuren + 30 minuten voor de bijeenkomst

Materiaal en voorbereiding:

- Rollenkaarten (zie bijlage pagina 23)

Achtergrondinfo

In de projecten van Plan komen regelmatig medioclubs voor kinderen voor. Het is een participatieve leer methode waarbij de kinderen gevormd worden over hun rechten, maar ook communicatietechnieken aangeleerd krijgen en meer te weten komen over thema's als hygiëne, voeding, gezondheid.... Het doel is telkens om andere jongeren te sensibiliseren. Onderwijs voor en door jongeren heeft immers meer impact. De media zijn een geschikt middel om een groot publiek van kinderen te bereiken. Zo zijn er videoclubs, theaterclubs, radioclubs... In landen waar kinderen het niet gewoon zijn om inspraak te hebben, is deze methode bijzonder interessant en effectief.

Verloop van de activiteit

Ja, ik participeer!

Bespreek met de leerlingen de betekenis van participatie en de verschillende mogelijkheden om thuis, op school of tijdens een buitenschoolse activiteit te participeren. Vraag de leerlingen om telkens een voorbeeld te geven uit hun eigen leven.

Getuigenis van Djibril

Laat de leerlingen de getuigenis van Djibril uit Senegal lezen en uitleggen wat Djibril in de radioclub leert. Mochten zij in hun school zo'n club oprichten, over welke rechten zouden zij dan praten? Vinden zij dat hun rechten op school en in de klas voldoende gerespecteerd worden?

Kinderrechtenclubs

Verdeel de klas in drie groepen: een radioclub, een theaterclub en een krantenclub. Elke groep kiest een kinderrechtsrecht en beschrijft het recht via hun communicatiemiddel. Bij de klassikale voorstelling proberen de andere groepen dan te raden over welk recht het gaat.

Het Verdrag van de toekomst

Vorm 8 groepen die elk een land kiezen. Kopieer het vereenvoudigde Kinderrechtenverdrag (zie bijlage pagina 19) en verdeel het in 8 stukken: groep 1 krijgt de artikels 1 tot 5, groep 2 de artikels 6 tot 10, enz. (enkel groep 8 ontvangt een extra artikel,

daar er 41 artikels zijn). Beeld je het jaar 2039 in: het Kinderrechtenverdrag is 50 jaar en elk land mag hulde brengen aan 1 recht. Elk groepje moet bespreken welk recht ze het belangrijkste vinden van hun 8 (of 9) artikels en argumenteren waarom. De rest van de klas mag reageren op de keuze van de andere groepen. Laat eventueel de klas stemmen.

Oplossing van de test

1. fiets / 2. verdrag / 3. mening / 4. stilte / 5. club / 6. radio / 7. publiek / 8. recht / 9. uitzending.

Door een geslaagde test krijgen de leerlingen hun symbolisch vliegtuigticket naar El Salvador, waar hen de laatste bijeenkomst over kinderrechten wacht.

P	U	B	L	I	E	K	U	D	M	A	E	M
E	I	F	E	U	I	L	S	T	I	L	T	E
C	T	I	V	B	R	O	V	O	R	Y	T	N
L	C	E	N	L	E	N	R	A	D	I	O	I
U	L	T	S	I	C	I	U	T	E	Q	U	N
B	U	S	L	E	H	V	E	R	D	R	A	G
O	B	R	U	I	T	Z	E	N	D	I	N	G

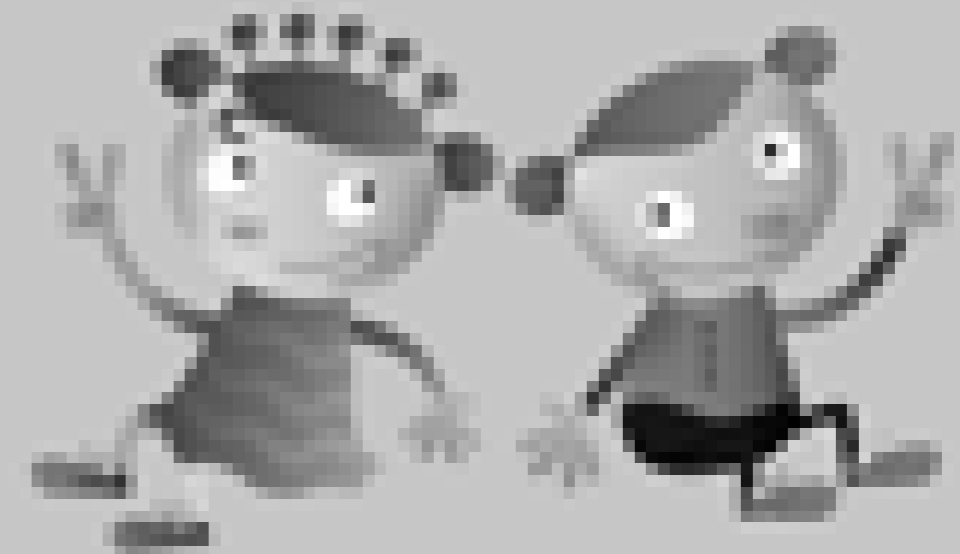
Bijeenkomst n°4: Het recht op participatie in El Salvador

Lees samen met de leerlingen het thema van de bijeenkomst op pagina 15 in hun wereldkrant. De vraag die wordt gesteld is: « zullen de kinderen hun toneelstuk mogen spelen? » (Zullen de volwassenen van het dorp aanvaarden dat de kinderen een toneelstuk spelen over hun rechten?).

Verdeel de verschillende rollen in het verhaal onder de leerlingen en vorm groepjes van 1 tot 4 leerlingen. Zorg ervoor dat alle rollen vertegenwoordigd zijn.

Voor de voorbereiding en de begeleiding van de bijeenkomst, kan je de aanvullende fiche rond het begeleiden van een rollenspel raadplegen op pagina 18. De rollenkaarten vind je in bijlage op pagina 23.

Na afronding van het rollenspel kan je de leerlingen vragen om onderaan op pagina 15 van hun wereldkrant in enkele woorden op te schrijven wat ze vinden van het resultaat van de bijeenkomst.

Het rollenspel

DEZE FICHE HELPT JE OM DE ROLLENPELEN IN DE KLAS GOED TE BEGELEIDEN.

Het rollenspel

Het rollenspel bestaat uit een mise-en-scène voor of met de klas. Het geeft de leerlingen de mogelijkheid om in de huid van iemand anders te kruipen en zich in te leven in een situatie. Het zal de leerlingen helpen om bepaalde problemen rond kinderrechten beter te begrijpen en hen bewustmaken van andere gezichtspunten. Het is de ideale gelegenheid voor de leerlingen om te participeren en hun verworven kennis en inzichten toe te passen.

In de praktijk: hoe begeleid ik de bijeenkomsten?

De vier voorgestelde bijeenkomsten volgen dezelfde opbouw:

1. VOORBEREIDING VAN DE ROLLEN

Verdeel de rollenkaarten (zie bijlagen pagina 20 tot 23). Geef de leerlingen enkele minuten om hun kaartje te lezen en zich voor te bereiden. Elke kaart bevat de rolbeschrijving en een vraag om over na te denken. Ga langs de verschillende groepjes om na te gaan of de leerlingen de uitleg goed begrepen hebben en benadruk dat ze het spel in hun eigen woorden mogen spelen.

2. HET VERHAAL NASPELEN

De bijeenkomst begint telkens met een korte mise-en-scène waarin de situatie wordt

nagespeeld door 3 of 4 leerlingen. Het is ideaal om de andere leerlingen in een kring te laten zitten. De voorzitter van de bijeenkomst kan de vergadering openen en elk personage om de beurt aan het woord laten komen.

3. DE BIJEENKOMST

Nadat het verhaal is nagespeeld, nodigt de voorzitter iedereen uit om zijn mening te geven. Elk groepje legt zijn standpunt over het onderwerp uit en de anderen mogen hierop reageren. Waak erover dat de leerlingen respect hebben voor elkaars mening en stimuleer de leerlingen om hun mening te baseren op goede argumenten.

Als iedereen zijn mening heeft gegeven, wordt het debat gesloten: de spelers die het verhaal hebben nagespeeld, krijgen de eindbeslissing. Welke beslissing nemen zij over de beginvraag van de bijeenkomst nadat ze de mening van de verschillende partijen hebben gehoord?

4. REFLECTIE

Na de bijeenkomst is het belangrijk dat de leerlingen afstand nemen van hun rol: is het hen gelukt om vast te houden aan hun rol? Wat vonden zij (on)rechtvaardig aan het verhaal? Zijn ze tevreden met de eindbeslissing? Elke bijeenkomst is gebaseerd op een realistisch probleem in ontwikkelingslanden. Stimuleer de leerlingen om een link te maken tussen het rollenspel en de werkelijkheid.

HET VERDRAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

- Art. 1. Tot de leeftijd van 18 jaar, ben je een kind.
- Art. 2. Alle kinderen hebben dezelfde rechten.
- Art. 3. Je hebt recht op welzijn.
- Art. 4. Je hebt het recht om je rechten uit te oefenen.
- Art. 5. Je hebt het recht om geholpen te worden bij het leren.
- Art. 6. Je hebt het recht om te leven.
- Art. 7. Je hebt recht op een naam en een nationaliteit.
- Art. 8. Je hebt het recht op bescherming van je identiteit.
- Art. 9. Je hebt het recht om samen te leven met je ouders.
- Art. 10. Je hebt het recht om je familie terug te vinden.
- Art. 11. Je hebt het recht om je in alle vrijheid te verplaatsen.
- Art. 12. Je hebt het recht een eigen mening te hebben.
- Art. 13. Je hebt recht op vrijheid van meningsuiting.
- Art. 14. Je hebt recht op vrijheid van gedachte en godsdienst.
- Art. 15. Je hebt het recht om samen te komen met andere kinderen.
- Art. 16. Je hebt recht op bescherming van de privacy.
- Art. 17. Je hebt recht op toegang tot informatie.
- Art. 18. Je ouders zijn verantwoordelijk voor jou.
- Art. 19. Je hebt recht op bescherming tegen mishandeling.
- Art. 20. Je hebt recht op bescherming als je geen familie meer hebt.
- Art. 21. Je hebt het recht om geadopteerd te worden.
- Art. 22. Je hebt het recht op bescherming als je uit je land van herkomst bent gevlucht.
- Art. 23. Je hebt recht op speciale zorgen als je gehandicapt bent.
- Art. 24. Je hebt recht op gezondheidszorg.
- Art. 25. Je hebt recht op verzorging als je geplaatst bent in een instelling.
- Art. 26. Je hebt recht op hulp van de overheid wanneer je ouders arm zijn.
- Art. 27. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen armoede.
- Art. 28. Je hebt het recht om naar school te gaan.
- Art. 29. Je hebt het recht om je ten volle te ontplooiën in het leven.
- Art. 30. Je hebt recht op bescherming wanneer je tot een minderheid behoort.
- Art. 31. Je hebt recht op vrije tijd, ontspanning en spel.
- Art. 32. Je hebt recht op bescherming tegen kinderarbeid.
- Art. 33. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen druggebruik.
- Art. 34. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen seksuele uitbuiting.
- Art. 35. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen kinderhandel.
- Art. 36. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen allerlei andere vormen van uitbuiting.
- Art. 37. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen foltering en gevangenschap.
- Art. 38. Je hebt het recht om beschermd te worden tegen oorlog.
- Art. 39. Je hebt het recht op hulp wanneer je het slachtoffer geworden bent van een vorm van misbruik.
- Art. 40. Je hebt het recht om berecht te worden als een kind.
- Art. 41. Je hebt het recht om beschermd te worden door de wetten van je land.

Rollenkaarten bijeenkomst 1

3 SITUATIE NR 1

Zal Kira verzorgd worden?

Verzin met drie een minitheaterstuk:
In een huis in Cambodja ziet een mama dat één van haar kinderen Kira, haar dochttertje van 3 jaar, ziek is.

De moeder:
Je bent bezorgd: Kira heeft koorts, ze eet niet meer, ze kan niet meer rechtop staan. Je zou haar naar de dokter willen brengen, maar je hebt hiervoor de toestemming nodig van je man.

De vader:
Je wil wachten tot het overgaat. Het medisch centrum ligt op een wandelafstand van 3 uur. Je wil niet dat je vrouw een werkdag verliest om Kira ernaar toe te brengen.

De buurvrouw:
Je raadt de mama van Kira aan om haar man te overtuigen. Je denkt dat het misschien ernstig kan zijn.

1 BIJEENKOMST NR 1

De voorzitter van de bijeenkomst

Jouw rol tijdens de bijeenkomst:

- 1) Je opent de vergadering en je nodigt de vader, moeder en buurvrouw van Kira uit om de situatie te spelen.
- 2) Hierna begint de bijeenkomst. Je geeft het woord aan de verschillende groepen. Je vraagt dat ze zich voorstellen en dat ze hun mening over het onderwerp geven.
- 3) Je waakt erover dat iedereen naar elkaar luistert.
- 4) Op het einde beëindig je de bijeenkomst en bedank je de deelnemers.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over wat je zal zeggen om de bijeenkomst te openen en te beëindigen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 1

De dokters van een medisch centrum

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat men je elk dag zieke kinderen brengt. Sommigen sterven. Je merkt op dat het vooral meisjes zijn. Dat is niet normaal. Je denkt dat men ze te laat naar het centrum brengt.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na hoe je de ouders gaat overtuigen om hun zieke dochttertjes sneller naar jou te brengen.

2 BIJEENKOMST NR 1

De vroedvrouw van het dorp en haar dochter

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat jullie de enige verpleegsters zijn in het dorp. Jullie houden je bezig met zwangere vrouwen, met geboortes en met zieke mensen. Dit is te veel! Bovendien beschikken jullie niet over het nodige materiaal voor de erge gevallen.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na hoe je de anderen gaat overtuigen om op tijd naar het medisch centrum te gaan.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 1

De experts in kinderrechten

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Denk telkens goed na of de kinderrechten wel of niet gerespecteerd worden in wat andere personages zeggen. (Kijk hiervoor even terug naar pagina 2 in je wereldkrant)

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na welke rechten jullie zullen gebruiken en wat jullie zullen antwoorden aan de ouders die hun kinderen niet laten verzorgen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 1

Een organisatie die kinderrechten verdedigt

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat de gezondheid van meisjes vaak minder goed is dan die van jongens omdat de ouders denken dat ze minder belangrijk zijn. Dus ze geven hen minder voedsel en laten hen minder snel verzorgen.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na hoe je de anderen gaat overtuigen dat meisjes het ook verdienen om verzorgd te worden.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 1

De mannen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg tegen de anderen dat het werk op het veld het allerbelangrijkste is. De familie moet overleven. Als een kind ziek wordt, moet het echt ernstig zijn voordat het naar het medisch centrum wordt gebracht want het is een verloren werkdag. Dit geldt vooral wanneer het een meisje is, want zij zijn minder belangrijk.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over hoe jullie je mening zullen verdedigen t.o.v. diegenen die vinden dat zieke meisjes naar het medisch centrum moeten worden gebracht.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 1

De vrouwen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat jullie bezorgd zijn over de kinderen die ziek worden en soms sterven. Jullie kunnen ze niet altijd naar het medisch centrum brengen want zo verliezen jullie een werkdag. Hierdoor zal de familie minder eten hebben.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over manieren om de anderen uit te leggen welke problemen er zijn als je naar het medisch centrum gaat. En welke problemen er kunnen zijn als jullie niet gaan.

Rollenkaarten bijeenkomst 2

3 SITUATIE NR 2

Zal Amina naar school gaan?

Verzin met drie een minitheaterstuk:
Amina, 11 jaar, let elke dag op haar 5 kleine broertjes en zusjes terwijl haar ouders werken.

Amina:
Je zou naar school willen gaan, leren lezen, schrijven... Je broers en sommige van je vrienden en vriendinnen gaan naar school. Je beslist om er met je ouders over te praten.

De moeder:
Je begrijpt Amina. Je denkt dat ze bekwaam is om te leren lezen. Maar je vraagt je af wie op de kleintjes gaat passen en wie voor het huishouden en de maaltijden zal zorgen?

De vader:
Je gaat niet akkoord: de plaats van een meisje is thuis. Wie gaat voor de kleintjes en het huishouden zorgen? Neen, het is niet mogelijk.

1 BIJEENKOMST NR 2

De voorzitter van de bijeenkomst

Jouw rol tijdens de bijeenkomst:

- 1) Je opent de vergadering en je nodigt de vader, moeder en Amina uit om de situatie te spelen.
- 2) Hierna begint de bijeenkomst. Je geeft het woord aan de verschillende groepen. Je vraagt dat ze zich voorstellen en dat ze hun mening over het onderwerp geven.
- 3) Je waakt erover dat iedereen naar elkaar luistert.
- 4) Op het einde beëindig je de bijeenkomst en bedank je de deelnemers.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over wat je zal zeggen om de bijeenkomst te openen en te beëindigen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De meisjes van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat jullie elke dag voor je broertjes en je zusjes zorgen. Je moet je ook bezighouden met het huishouden, poetsen, water halen en het eten klaarmaken. Jullie hebben geen tijd om naar school te gaan. Nochtans hebben jullie daar wel zin in...

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over hoe jullie je ouders gaan overtuigen om jullie naar school te laten gaan. En ook waarom jullie zouden willen gaan en waarom dat belangrijk is.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De vrouwen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Leg aan de anderen uit dat jullie oudste dochters jullie moeten helpen met het huishouden terwijl jullie werken. Jullie zouden jullie baby's aan niemand anders durven toevertrouwen dan aan jullie dochters.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na wat jullie gaan antwoorden aan diegenen die jullie zullen zeggen om jullie dochters naar school te sturen en om de kleintjes door iemand anders te laten verzorgen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De leerkrachten van de dorpschool

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat in jullie klassen meer jongens zitten omdat de meisjes sneller stoppen met school. Jullie denken dat dit komt omdat de meisjes veel te veel te doen hebben thuis. Jullie vinden dit spijtig omdat meisjes even bekwaam zijn als jongens.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Zoek een reden om het belang van onderwijs voor meisjes te verdedigen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De vrouwen van het kindertehuis

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Leg uit dat jullie het idee hebben om een onthaalcentrum op te richten voor baby's en jonge kinderen. Maar deze nieuwigheid maakt de mama's bang: ze houden er niet van dat mensen die geen familie zijn voor hun kinderen zorgen.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na over de positieve dingen die jullie onthaalcentrum zou meebrengen voor de mama's en hun dochters.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De experts in kinderrechten

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Denk telkens goed na of de kinderrechten wel of niet gerespecteerd worden in wat andere personages zeggen. (Kijk hiervoor even terug naar pagina 2 in je wereldkrant)

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Denk na welke rechten jullie gaan gebruiken om een antwoord te geven aan de ouders die vinden dat onderwijs voor jongens is en dat de plaats van meisjes thuis is.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 2

De mannen en de leider van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg aan de anderen dat de plaats van meisjes en vrouwen thuis is. Het is minder belangrijk dat een meisje naar school gaat dan een jongen omdat ze zich later toch met het huishouden moet bezighouden. Bovendien is het duur om naar school te gaan.

• **OM JE VOOR TE BEREIDEN:**
Zoek argumenten om de stelling te verdedigen dat het nuttiger is om een jongen naar school te sturen dan een meisje.

Rollenkaarten bijeenkomst 3

4 SITUATIE NR 3

Zal Kossi in de stad gaan werken?

Verzin met 4 een minitheaterstuk:
Kossi, 11 jaar, helpt zijn ouders op het veld. Een man komt aan en praat met zijn vader.

De man:

Je zoekt jongens zoals Kossi om in jouw winkel in de stad te werken. Hij zou veel geld kunnen verdienen en je zou hem zelfs een fiets kunnen geven.

Kossi:

Je wil meegaan met de man, want je wil een fiets.

De vader

Je denkt dat dit een kans is voor Kossi en bovendien heeft het gezin nood aan geld.

De moeder

Je bent bang. Er zijn al andere kinderen uit het dorp vertrokken en nooit teruggekeerd. Hun ouders zijn er niet rijker van geworden.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 3

De kinderen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Leg uit dat jullie ouders arm zijn. Het leven in het dorp is zwaar. Jullie kennen allemaal vrienden die naar de stad vertrokken zijn om voor iemand te werken. Jullie willen hetzelfde als zij. Er zijn zeker meer mogelijkheden voor de toekomst daar.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na hoe jullie je ouders kunnen overtuigen om jullie te laten werken in de stad. Denk ook na waarom jullie zo graag willen gaan.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 3

De experts in kinderrechten

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Denk telkens goed na of de kinderrechten wel of niet gerespecteerd worden in wat andere personages zeggen. (Kijk hiervoor even terug naar pagina 2 in je wereldkrant)

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na welke rechten jullie zullen gebruiken en wat jullie zullen antwoorden aan de ouders die hun kinderen willen laten werken in de stad.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 3

De mannen van de stad

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Leg uit dat jullie absoluut hulp nodig hebben in de stad. Daarom gaan jullie op zoek naar kinderen in de dorpen. Voor de kinderen is het voordelig, want zij verdienen geld. (En voor jezelf is het ook goed: want jullie moeten de kinderen niet veel betalen...)

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Verzamel argumenten om de ouders te overtuigen en denk na wat je de kinderen zal aanbieden wanneer ze aankomen in de stad.

1 BIJEENKOMST NR 3

De voorzitter van de bijeenkomst

Jouw rol tijdens de bijeenkomst:

- 1) Je opent de vergadering en je nodigt de man, Kossi, de vader en de moeder uit om de situatie te spelen.
- 2) Hierna begint de bijeenkomst. Je geeft het woord aan de verschillende groepen. Je vraagt dat ze zich voorstellen en dat ze hun mening over het onderwerp geven.
- 3) Je waakt erover dat iedereen naar elkaar luistert.
- 4) Op het einde beëindig je de bijeenkomst en bedank je de deelnemers.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na over wat je zal zeggen om de bijeenkomst te openen en te beëindigen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 3

De vrouwen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Vertel de anderen dat jullie niet willen dat jullie kinderen gaan werken in de stad. Jullie zijn bang dat hen iets overkomt. Enkele kinderen zijn nooit teruggekeerd. Hun ouders hebben nooit het geld gekregen dat hen beloofd was.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na wat je zou kunnen antwoorden aan de mannen van de stad die jullie kinderen willen meenemen en aan jullie mannen die denken dat het een goed idee is.

2 tot 3 BIJEENKOMST NR 3

De dorpschef

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Leg uit dat het dorp arm is en dat jullie oplossingen moeten zoeken. Je bent het eens met de mannen van het dorp, maar je begrijpt ook de angst van de vrouwen. Daarom nodig je de mannen van de stad uit om te kijken of ze de waarheid spreken.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na over vragen die je kan stellen aan de mannen van de stad.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 3

De mannen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Vertel de anderen dat jullie hard werken op het veld. Het is niet gemakkelijk om jullie gezin te laten overleven. Als jullie kinderen een beetje geld kunnen bijverdienen, zou dat volgens jullie een goed idee zijn. In de stad zullen er zeker meer mogelijkheden zijn voor hen.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na hoe jullie je mening gaan verdedigen, vooral tegen de moeders die zich zorgen maken over hun kinderen.

Rollenkaarten bijeenkomst 4

4 SITUATIE NR 4

4 kinderen van een theaterclub

Verzin samen een minitheaterstuk:

Jullie denken alle vier aan dingen die je geleerd hebt over kinderrechten dankzij de theaterclub. Je noemt er elk één. Bijvoorbeeld:

- Men moet kinderen laten vaccineren zodat ze in goede gezondheid blijven.
- Meisjes hebben even goed als jongens het recht om naar school te gaan.
- ...

Jullie besluiten om een toneelstuk te maken over kinderrechten en het op te voeren in het dorp. Maar zijn de volwassenen akkoord? Dat is niet zeker, maar jullie besluiten om het hen te vragen...

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 4

De kinderen van het dorp

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Vertel de anderen dat jullie het leuk vinden dat de vier kinderen een toneelstuk willen opvoeren. Jullie kennen de kinderrechten niet, maar willen er meer over weten.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na over argumenten om de ouders te overtuigen dat het toneelstuk mag opgevoerd worden.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 4

De experts in kinderrechten

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Denk telkens goed na of de kinderrechten wel of niet gerespecteerd worden in wat andere personages zeggen. (Kijk hiervoor even terug naar pagina 2 in je wereldkrant)

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na welke rechten jullie zullen gebruiken en wat jullie zullen antwoorden aan de ouders die niet willen weten van het toneelstuk.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 4

De ouders van de kinderen

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Vertel dat jullie niet akkoord gaan met het toneelstuk. Het zijn toch niet de kinderen die de wet gaan moeten bepalen en over hun rechten moeten praten. Bovendien is theater tijdverlies: de kinderen zouden hun ouders beter thuis helpen!

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Bedenk argumenten om het toneelstuk te verbieden.

1 BIJEENKOMST NR 4

De voorzitter van de bijeenkomst

Jouw rol tijdens de bijeenkomst:

- 1) Je opent de vergadering en je nodigt de kinderen van de theaterclub uit om de situatie te spelen.
- 2) Hierna begint de bijeenkomst. Je geeft het woord aan de verschillende groepen. Je vraagt dat ze zich voorstellen en dat ze hun mening over het onderwerp geven.
- 3) Je waakt erover dat iedereen naar elkaar luistert.
- 4) Op het einde beëindig je de bijeenkomst en bedank je de deelnemers.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na over wat je zal zeggen om de bijeenkomst te openen en te beëindigen.

2 tot 3 BIJEENKOMST NR 4

De dorpschef

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Je denkt dat de ouders schrik hebben van de inhoud van het toneelstuk. Daarom ondervraag je de vier kinderen om na te gaan waarover het toneelstuk zal gaan.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Denk na over vragen die je de kinderen van de theaterclub kan stellen. Denk ook na wat je aan de ouders zal zeggen om hen gerust te stellen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 4

Een organisatie die kinderrechten verdedigt

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Zeg dat jullie akkoord zijn met het toneelstuk. In het dorp kent bijna niemand de kinderrechten en soms worden ze niet gerespecteerd. Het toneelstuk is een goede manier om de ouders te laten nadenken en veranderingen teweeg te brengen binnen de families.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Jullie hebben de toestemming van de dorpschef nodig. Denk na hoe jullie hem kunnen overtuigen.

2 tot 4 BIJEENKOMST NR 4

De leerkrachten van de dorpschool

Jullie rol tijdens de bijeenkomst:

Vertel de anderen dat het toneelstuk volgens jullie een goed idee is. Jullie houden ervan dat de kinderen initiatief nemen. Bovendien zijn er ook meisjes in de theaterclub en jullie vinden het goed dat ook zij kunnen participeren.

• OM JE VOOR TE BEREIDEN:

Bedenk argumenten om de ouders te overtuigen dat het toneelstuk moet doorgaan.

Plan

www.planbelgie.be

Auteurs: Anne Furnémont en An Van den Bergh - Mondiale Vorming
Illustraties & Vormgeving: Gunter Segers · Foto's: Plan
Verantwoordelijke Uitgever: Plan België, Dirk Van Maele,
Ravensteingalerij 3 B 5, 1000 Brussel · © 2008 · www.planbelgie.be